

โครงการไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบาง จังหวัดยะลา

๑. ความเป็นมา/ พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับที่สวนยางเขาสำนัก ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่ที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ความว่า “ให้ดำเนินการศึกษาแล้วนำไปทดสอบบนพื้นที่ที่มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลมากขึ้น ได้แก่ พื้นที่สูงอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส อำเภอบาง จังหวัดยะลา และเขาสวก จังหวัดสุราษฎร์ธานี อาจจะสามารถพัฒนาคุณภาพของไม้ดอกให้ดียิ่งขึ้น เมื่อทดสอบได้ผลดีแล้วจึงนำไปขยายผลสู่เกษตรกรข้างเคียงที่มีความสนใจต่อไป” วัตถุประสงค์ (ส่วนของกรมวิชาการเกษตร)

เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรความก้าวหน้าโครงการไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ณ บ้านปิยะมิตร ๒ ตำบลตานะแมเราะ อำเภอบาง จังหวัดยะลา ในการนี้ นายเทียนฮก แซ่หวัง ประธานโครงการไม้ดอกเมืองหนาวฯ ได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือ สรุปได้ดังนี้ “ขอพระราชทานองค์ความรู้ในการปลูกไม้กระถางและไม้ดอกเมืองหนาวชนิดใหม่ฯ ที่จะพัฒนาสวนไม้ดอกเมืองหนาวให้สวยงามตลอดทั้งปี”

๒. การสนองพระราชดำริ/ การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา เป็นหน่วยงานในสังกัดของกรมวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายให้ดูแลพื้นที่และดำเนินโครงการไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตัวเองได้ด้วยการนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้เพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้ง สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และทำให้กับเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑. เพื่อทดสอบพันธุ์ไม้ดอกและไม้ผลเมืองหนาว ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่สูงในจังหวัดยะลา
- ๓.๒. เพื่อขยายพันธุ์ ไม้ดอกและไม้ผลเมืองหนาว ที่เหมาะสม ขยายผลให้เกษตรกรในพื้นที่
- ๓.๓. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ ไม้ดอกและไม้ผลเมืองหนาวให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
- ๓.๔. เพื่อจัดภูมิทัศน์ ซ่อมแซม อาคาร และสถานที่ ในพื้นที่ความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๔. พื้นที่เป้าหมาย

หมู่บ้านปิยะมิตร ๒ ตำบลตานะแมเราะ อำเภอบาง จังหวัดยะลา

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

๖. งบประมาณ

๒๕๐,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณ

ทำการการปลูก ดูแลรักษา ตัดแต่งกิ่งใบแห้ง และกำจัดวัชพืชบริเวณรอบส่วนจัดการในพื้นที่ให้มีความสะอาด สวยงาม ทำการปรับปรุงภูมิทัศน์ด้วยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว ให้มีความสวยงาม และนำไม้ดอกตามฤดูกาลและไม้ใบที่มีสีสัน เมื่อมีอากาศหนาวเย็น มาปลูกในโครงการฯเพิ่มเติมหลากหลายชนิด ได้แก่ ดาวเรือง เทียนฝรั่ง ชัลเวีย เสี้ยนฝรั่ง กุหลาบ และฤๅษีผสม ในทุกๆ ๓-๔ เดือน ซ่อมแซมอาคาร

สถานที่ในพื้นที่ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของกรมวิชาการเกษตร

กิจกรรมที่ ๒ ศึกษา/ทดสอบ/วิจัยพืชเศรษฐกิจ และระบบปลูกพืช

กิจกรรมที่ ๒.๑ ไม้ดอกไม้ประดับ: ทดสอบและพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว หน้าวัว ปทุมมา หงส์เหิน และกล้วยไม้ดิน

ทำการปลูก ดูแลรักษา ด้วยการให้น้ำ ให้ปุ๋ย เปลี่ยนวัสดุปลูก ตัดแต่งกิ่งใบแห้ง กำจัดวัชพืช ซ่อมแซมต้นตาย พ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช รวมไปถึงการขยายพันธุ์ให้สำหรับเกษตรกรที่สนใจ

กิจกรรมที่ ๒.๒ พิษุฒตสาหกรรม: กาแฟอาราบิกา มะคาเดเมีย

ทำการปลูก ดูแลรักษา ด้วยการให้น้ำ ใหปุ๋ย ตัดแต่งกิ่งใบแห้ง กำจัดวัชพืช ซ่อมแซมต้นตาย พ่นสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๘. ผลสำเร็จ/ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑ พัฒนาการผลิตไม้ดอกไม้ผลเมืองหนาวโดยใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร

๒ ปรับปรุง ตกแต่งสถานที่ ปรับพื้นที่ จัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม ร่มรื่น มีเอกลักษณ์ และใช้ประโยชน์เต็มพื้นที่
ใช้สอย

๓ ซ่อมแซม ดูแลรักษา อาคาร บ้านพัก โรงเรือนต่างๆ ให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสะดวกในการ
ดำเนินกิจกรรมต่างๆ

๙. ปัญหา/ อุปสรรค

เนื่องจากพื้นที่โครงการอยู่ห่างจากถนนสายหลัก ทำให้แรงงานมีน้อยและจัดจ้างได้ถูกกว่า
ผู้ประกอบการข้างเคียง ทำให้มีปัญหาในการหาแรงงาน